

Saarna Rauman kirkossa 9.2.2014, 5.sunnuntai loppiaisesta

Teksti:Filippiläiskirje 1: 12-18

Veljet, tahdon teidän tietävän, että se, mitä minulle on tapahtunut, onkin ollut eduksi evankeliumille. Koko henkivartiostolle ja kaikille muillekin on käynyt selväksi, että olen vangittuna Kristuksen tähden. Useimmat täkäläiset veljet ovat Herraan luottaen saaneet minun kahleistani lisää rohkeutta ja julistavat Herran sanaa entistä pelottomammin.

Jotkut tosin julistavat Kristusta vain kateudesta ja riidanhalusta, mutta toiset vilpittömin mielin. Nämä toimivat rakkaudesta, koska tietävät, että minun tehtäväni on puolustaa evankeliumia. Nuo toiset taas julistavat Kristusta juonittelunhalusta, epäpuhtain mielin, ja uskovat näin tuottavansa minulle murhetta täällä vankeudessaani. Mutta ei sillä väliä! Minä iloitsen siitäkin, kunhan Kristusta vain kaikin tavoin julistetaan, oli tarkoitus vilpittön tai ei.

Tämän päivän tekstit puhuvat uskonnollisen suvaitsevaisuuden puolesta. Meitä kehoitetaan malttiin ja kärsivällisyyteen niissä tilanteissa, kun kohtaamme omasta mielestämme vääränlaista kristillistä julistusta. Pohjimmiltaan meitä kehoitetaan luottamaan siihen, että asiat ovat Jumalan hallussa.

Uskonnollisuus koskettaa ihmistä syvältä, perinpohjaisesti. Kyse on koko ihmisen olemassa olosta, elämän mielestä ja merkityksestä, oman elämän perustuksesta. Tällaiseen asiaan on siksi vaikea suhtautua rauhallisesti ja tunteettomasti. Päinvastoin, uskonnollisissa asioissa tunteet helposti kuojuvat. Kiivailu, ja oman oikeassa olemisen painottaminen vievät voiton. Ihminen on sellainen. Myös Raamatusta löytää helposti tukea uskonnolliselle kiivailulle. Siellä on voimakkaita sanoja ja voimakkaita esimerkkejä, jotka rohkaisevat ja ruokkivat omasta mielestä vääränlaisen, uskonnollisuuden tuomitsemista ja arvottomana pitämistä.

Siksi on hyvä, että Raamatusta löytyy myös toisenlaista tekstiä, jarruttelua ja malttiin kehoittamista.

Tämän päivän teksteissä ei sinänsä kielletä tai vähätellä sitä, että eikö vääriä tulkintoja ja suoranaista evankeliumin väärinkäyttöä esiintyisi. Kaikki Jeesuksen nimissä tehtävä työ ei ole hyvää tai lähtöisin Jumalasta. Paavali sanoo selvästi tuossa kuulemassamme Filippiläiskirjeen katkelmassa, että jotkut julistavat Kristusta kateudesta, riidanhalusta tai vilpillisin mielin. Hän sanoo joidenkin saarnaavan juonittelunhalusta ja epäpuhtain mielin. Myös tämän päivän evankeliumiteksteissä käsitellään tätä samaa asiaa: siinä Johannes kertoo Jeesukselle vaimonsa mieheen, joka käyttää Jeesuksen nimeä väärin ja omaksi hyväkseen.

Kumpikaan, ei Paavali eikä Jeesus, ole kuitenkaan ilman muuta ja heti lähtemässä taisteluun ja hyökkäykseen. Kumpikin kehottaa opetuslapsiaan malttamaan mielensä. Tarkkailemaan ja punnitsemaan. Asiaa mietittyään Paavali havaitsee, että Jumala voi käyttää myös epäpuhtain mielin julistettua sanomaa Jumalan valtakunnan rakentamiseksi. Ihmeellistä. Ja hieman samalla tavalla tekee Jeesus. Hänenkin mukaansa itsekkäästä julistuksesta voi seurata ympäristölle myös jotain hyvää. Jumala toimii siis monella tavalla, hän yllättää ja saa usein pahankin tarkoituksen palvelemaan hyvää.

Jeesus sanoo lisäksi päivän tekstissä, että ”joka ei ole meitä vastaan, on meidän puolellamme”. Tämä on hyvin avara ja suvaitsevainen lause. Samanlainen löytyy myös Luukkaan evankeliumista. Neuvo tuntuu yksinkertaiselta ja selkeältä. Mutta miksikään yleispäteväksi toimintaohjeksi siitä ei kuitenkaan valitettavasti ole. Nimittäin Luukkaan evankeliumia ei tarvitse lukea paljoakaan eteenpäin kun Jeesus neuvo opetuslapsiaan aivan toisenlaisilla sanoilla. Hän sanoo: ”Joka ei ole minun puolellani, on minua vastaan.” Näin siis suvaitsevainen ja maailmoja syleilevä neuvo on kääntynyt päinvastaiseksi.

Joudumme siis toteamaan, että yksioikoista ja kaikissa tilanteissa kaikkina aikoina pätevää neuvoa emme sen suhteen saa, miten suhtautua eri tavalla uskoviin, eri tavalla Raamattua tulkitseviin kanssaihmissiin. Olemme kerta kerran jälkeen harkintamme, järkemme, sydämemme ja toivottavasti Jumalan johdatuksen varassa. Mihin kohtaan vedämme suvaitsevaisuuden, sietämisen ja suvaitsemattomuuden rajan? Ja vielä vaikeampi, meille usein suorastaan mahdollon kysymys on: Koska me olemme itse väärässä, koska tuo toinen on väärässä? Isoja kysymyksiä.

Ajattelen, että meidän on hyvä toisinaan vetää tuollaisia mainitsemiani rajoja. Meidän ei tarvitse hyväksyä kaikkea ja hyssytellä kaikkea. Mutta muodostukoot rajat kuitenkin tavanomaisiksi aidoiksi ja helposti ylitettäviksi aidoiksi. Ei korkeiksi paalutuksiksi tykkitorneineen, joista pommitamme rakkaudettomasti täydellä tuomio-sanojen arsenaalilla kohti rajan toisella puolella olevia.

On hyvä huomata, että myös elämäntilanteet ja ihmiset vaihtelevat. Julistus joka toiselle on haitaksi ja pahennukseksi, voi toiselle olla puhuttelevaa ja hyödyllistä. Meidän on siis kestättävä epävarmuuttamme. Meidän on kestättävä omia heikkouksiamme ja toinen toistemme heikkouksia. Teoissa ja puheissa. Meidän on toimittava kärsivällisesti, niidenkin puolesta rukoillen ja heitä auttaen, joiden uskomme olevan väärässä tai jopa käyttävän evankeliumia vilpillisin mielin.

Päivän psalmitekstiissä meille sanotaan: ”Älä kadehdi väärintekijää, luota Herraan ja tee hyvää, anna tiesi Herran haltuun, hän antaa syyttömyytesi käydä esiin kirkkaana kuin aamun valo. Älä kadehdi sitä, jonka juonet onnistuvat, älä kiivastu, se johtaa vain pahaan. Malta mielesi, luota Herraan.” Hyvät ystävät, kun tätä kuuntelemme ja tätä noudatamme, toimimme varmasti oikein ja levitämme evankeliumia tehokkaasti. Torjumme myös pois luotamme kaiken sen pahan, josta Jeesus Raamatussa varoittaa sanoessaan: ”Valtakunta joka riitautuu itsensä kanssa, on tuhonoma.”

Hyvät ystävät, Päivän vaikeiden Raamatuntekstiä äärellä ja nykyajan mitä moninaisemman uskonnollisen puheen keskellä, voimme tarrautua kiinni kuulemamme kauniiseen ja rohkeasevaan psalmitekstiin. Eivätkö siinä kuuluvat Jumalan sanat meille kuitenkin riittäisi: ”Malta mielesi, luota Herraan. Älä kiivastu – siitä seuraa vain paha. Malta mielesi, luota Herraan”.